

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

AN 81

(K8 PREANALTA VOIE.)

AL IX-LEA.

N^{ro} 49.

Brashov, 17. Junie.

1846.

K8 K8 1. Izlie a. k. deskidem prílež nož de preznteracie la foile noastre. Gazeta de Transilvania ши Фóіеа pentрѣ minте, inímъ ши літератѣрѣ аѣ прецѣл пе зп an днтрег 8 ф. (24 дóззечері) арцінт, iar пе зп жѣтѣтате an 4 ф. арц. Презnteracia се поате фаче ла тоате к. к. дерегѣторіі де пощѣ, iar дн Іаші ла DDлор N. ши Xp. Георгіѣ ши дн Бѣкзрещі ла D. Іосіф Романов.

ГАЛІЦІА ши БѢКОВІНА.

Дн газетеле петцещі трансилване чір-кѣлазѣ зп артікол сѣвскріс кѣ U, prin care се рефрѣнтѣ ачеа зрѣтѣ фаімѣ minчпоасѣ, кѣ баталіонѣл сѣвскіск care аѣ ешіт ла Galicia с'ар пѣрта фóрте рѣѣ, дикѣт ши пе ал сѣѣ komandant л'ар фі декллат. Дѣнѣ маі мѣлте шірі партикларе сосіте дін Галіція ши Бѣковіна се адеверѣазѣ депліи, кѣ пѣртареа пѣмітѣлѣ баталіон е кѣ тотѣл бѣлѣ, дѣсѣн komandantѣл маіор Бедман скрісе дикѣче кѣ деосебітѣ мѣлцшіре, арѣтѣнд кѣ че е дрепт фаіме мерсесе пайнтеа сѣвкілор ка ши де пі-ще vandali сѣлватічі ши тірѣноші, дар темѣ-реа пері дела мѣквіторі кѣнд вѣзѣрѣ пѣрта-реа ши сѣвordінація лор днтрѣ тóте.

А ргорос кѣ челе атінсе деспре сѣкѣі пе е дндетѣлѣ а скóте дін о кореспондінцѣ ши деспре баталіонѣл ротѣлеск дін ал Пѣа ре-цімент грѣнідар зрѣтѣоареле: „Ла 3. Маіѣ am порніт дн слѣжѣ естраордінарѣ ла Чер-лѣвці, знде am петрект пѣлѣ ла 8. Маіѣ. Аколо авѣѣ порочіре а тѣ днтѣлні кѣ фра-діі поцуріі дела рецімент ши а петрече дш-превѣл, пѣлѣ кѣнд Сѣмѣтѣ ла 9. Маіѣ пор-пірѣ ла Галіція спре Залішчік. Ла 8 іотра-рѣ дн Черлѣвці 3 компаніі де сѣкѣі сѣнт komanda Длѣі маіор Бедман пе зп тімп фóр-те зрѣт, кѣчі плоа де вѣрса. Нѣ почіѣ сѣ так ла ачестеа, кѣ мѣквіторіі четѣдені дін Сѣчеава, Сірет ши Черлѣвці нѣ се пот міра дестѣл петрѣ вѣла пѣртаре, пілвїта моралі-тате ши несфїіта сѣпѣпере ши кредінцѣ а ро-тѣнілор грѣнідарі дін реціментѣл Пѣа дела Нѣсѣвд кѣтрѣ офіціріі, лор, нѣ маі пѣдін ши де пріетіноса, кѣм am зіче фаміліара дѣфѣ-дошаре а ачестор дін зрѣтѣ кѣтрѣ сѣвалтер-ніі лор, нѣ авѣі алтѣ декѣт лавѣші мѣлцш-іре ши пѣрере де рѣѣ комѣлѣ, кѣ с'аѣ стрѣ-тѣтат дін міжлокѣл лор. Ва сѣ зікѣ міліта-ріі ротѣні дін реціментѣл Пѣа націонал, с'аѣ трѣтат вреднічі де дикредереа палтеі кѣрді днтпѣрѣтѣші ши каріі се пот пѣтѣра днтре-чеі маі де фрѣнте осташі аі арматеі австріа-че; кѣ аша ómenі аш воі сѣ днтрепрінд че-ле маі перікѣлóсе фапта стратегіче, кѣчі шіѣ

кѣ аш рееші, тот аша кѣцетѣ тоці. Шн ко-mandant care iar ши трата, кѣ ачещі ómenі ар фаче minшні. „Мѣккаре ши кѣлцѣні, апоі дѣкѣле ши пе чеаа лѣме, кѣ vom мерѣе дѣ-пѣ ел.“ Че поці чере маі мѣлт дела ачест мілітаріѣ? — 5. Izlie.

Арпѣтак ши Zaizon. Мѣ веді днтрева Domнѣле Редактор, кѣм почіѣ фі деодатѣ дн дóѣ локѣрі ка сѣфлетѣл зпѣі рѣпосат. Преа-віне; маі зптеі мерсеіѣ ла Арпѣтак, де ако-ло дн ачешаш зі трекуіѣ ла Zaizon, ка сѣ черѣ престе тот апеле нѣ кѣтѣва ар авѣ тре-вѣнцѣ де о нóѣ черчетаре хімікѣ, сѣмі то-кѣск ши квартір пе о лѣпѣ знде воіѣ афла óспеці маі мѣлці, петрѣ-кѣ сѣдці спѣіѣ дрепт, сінгзрѣтатеа ла апеле мінерале тѣ волпѣве-ще дін кѣт нѣ сѣнт волпав; атѣта пѣмаі кѣ дакѣ сѣнтем преа мѣлці кад ши еѣ кѣтеода-тѣ дн іспітѣ де а тѣ местека кѣ кѣрдіеріі ши але дѣрѣі лефшóра пе дóѣ треі лѣні; со-ціа теа сѣ пѣкѣжеще маі мѣлт дакѣ перд, петрѣ-кѣ маі ла зрѣтѣ нѣ нóте тѣргѣі тот че vede кѣ окіі ла жідані. Кредешам, кѣ арті-колѣл Вестіторіѣлѣі дела Бѣкзрещі*) ва фі спѣріат пе арендаторі ши пе сѣв- ши віде-арендаторі ка сѣ нѣ маі чеарѣ кіріе аша піпѣратѣ, еі дѣсѣмі спѣсерѣ кѣ дестѣлѣ пе-пѣсаре, кѣ п'аѣ чітіт асемеѣа апатімѣ, днті маі адаосерѣ, кѣ деокамдатѣ — пѣмаі тім-пѣл сѣ се днтрепте ши сѣлтанѣл сѣ сосіаскѣ сѣпѣтос дн корпѣл де азр (кѣпітала са), тот вор траѣе еі кіріі ши естімп, тѣкар дн про-порціа дн кареа се фолосеск корриваліі лор арендаторіі стрѣніі треі-анварі дін цѣріле ве-чіне. Кѣ тóте ачестеа еѣ те роѣ маі спѣріеі ши Dta Domнѣле Редактор регіпѣрінд арті-колѣл Вестіторіѣлѣі, пе care еѣ л'ам копіат дн тречереа теа дела Кѣмпіна.**)

Іalomідеанѣ.

Бѣкзрещі, 1846, Маіѣ 8. Domнѣле Ре-дактор! Прітѣвара а сосіт естімп дѣвѣш-тѣпѣтатѣ кѣ чеа маі богатѣ помпѣ. Bezі кѣ

*) Din 11. Maіѣ a. k.

Red.

**) Фіеді Domнѣле пе воіе, тѣкаркѣ зѣѣ асѣдгатѣ пе афлѣм стріптораді кѣ алте матеріі маі нóѣ ши нóте маі ценерале.

Red.

мълці компатриоци се дѣк спре петречере песте граніцъ. Де ар кѣноѣе вѣне дара нѣстръ шѣ тѣределе еѣ фрѣмѣсеѣи, с'ар мѣра де дѣиселе, шѣ дѣ лок де ашѣ келтѣи аверѣа дѣ локтѣрѣи стрѣине, ар жертѣи мѣлт маѣ пѣдѣи аѣчѣи, шѣ ар аверѣа маѣ марѣ мѣлѣдѣмѣре. Меаргъ не алѣвѣа Бѣзѣлѣи дѣ сѣс, визѣтезе фрѣмѣселе скѣтѣрѣи, прѣвѣаскъ позѣдѣме кѣнд дѣфѣорѣтѣоре, кѣнд десѣфѣтѣтѣоре, треакъ прѣп ланѣл Карпаѣилор дѣ жѣдеѣл Праховѣи, а поѣ ла тѣнѣстѣреа деалѣлѣи, де ачѣи не ла Тѣрговѣице ла Кѣмпѣлѣнг прѣп Мѣшчеле, ла Пѣтеѣи не рѣлѣ Доамнеѣи, ла Коѣзіа, ла тѣнѣстѣреа Дѣнтрѣн лемп, ла Бѣстрѣца, ла Ореѣзѣл, ла Половрачѣи, ла Тѣргѣ-Жѣилѣи, ла вѣстѣтѣл ѣсвор дѣла Рѣнкѣ шѣ ла Тѣсманѣа, шѣ ва тѣртѣрѣи дѣ кѣцѣт кѣрат кѣ дара поастрѣ пѣ есте маѣ жос дѣ фрѣмѣсеѣи дѣкѣт ѣдѣрѣме челе маѣ вѣстѣте шѣ маѣ адеѣеа визѣтѣте де кѣлѣторѣи. Де ва воѣ ѣарѣшѣи сѣ кѣвѣте дѣнтре-марѣеа сѣпѣтѣдѣи прѣп ане тѣнерале, ва афла вѣи тѣнтѣитоаре, прѣимѣре дрѣгѣстоасъ, шѣ мѣлѣдѣмѣреа де а фаче вѣне шѣ лѣиш шѣ алтора. Балѣа алѣвѣ, Нѣфонѣл, Пѣчоаса, Бовоѣи, Олѣнеѣи, Кѣлѣмѣнеѣи, вѣде мѣлѣдѣме де пѣтѣмѣшѣи шѣ аѣ доѣвѣндѣт дѣсѣпѣтошѣреа дѣп фелѣрѣи де воале, вѣар хронѣче, дѣфѣдѣишѣазъ шѣ позѣдѣе пѣлѣкѣтъ, шѣ кѣвѣтаре маѣ пѣдѣи костѣитоаре, шѣ тѣмѣдѣре вѣнѣ, шѣ петречере маѣ пѣлѣкѣтъ. Омѣл тотѣдѣзна есте маѣ вѣне дѣ касѣ са, дѣкѣт дѣ касъ стрѣинѣ.

Ън авонат ал Вѣстѣторѣлѣи.

Nota нѣстрѣ. Ноѣ дѣм тотѣ дрепѣтеа Дѣлѣи авонат ал Вѣстѣторѣлѣи дѣнтрѣ тотѣ жѣте скѣрѣе спре а авате не компатриоци сѣи дѣла келѣтѣелѣи петрѣвѣнѣче а аверѣи дѣ локтѣрѣи стрѣине, ва маѣ адаѣцѣм кѣ есте о рѣнѣдъ шѣ вѣ пѣкат аѣспра патриѣи, дакъ чѣнеѣа фѣрѣ трѣвѣнѣдъ стрѣнс черѣтъ есе дѣп patria са шѣ вѣнѣтѣрѣме не каре ар фѣи сѣ ле келѣтѣаскъ ачѣи, ле скѣте дѣ ѣдѣрѣи стрѣине дѣфѣндѣнд не вогаѣи стрѣинѣи кѣ еле. Кѣ тотѣ ачѣстеа кѣнд е ворѣа кѣрат нѣмаѣ де кѣвѣтареа сѣпѣтѣдѣи, ѣар нѣ нѣмаѣ де алте алѣргѣтѣрѣи дѣ вѣнт, дрепѣлѣ кѣвѣт не спѣне сѣ аскѣлѣтѣм де ачѣи карѣи не кѣпоск прѣчѣнеле дѣрѣрѣи шѣ сѣ шерѣцѣм аколо вѣде не сѣфѣтѣеск. Тѣчет ачѣи де клѣмѣ, карѣа анѣте дѣ Цара ромѣнеаскъ дѣ мѣезѣл вѣреѣи е фѣрѣвѣнѣте, пѣдѣшѣитоаре ка вѣ шѣроко, дѣкѣт нѣчѣи сомнѣл де нѣпѣте нѣ нѣте фѣи одѣхнѣт, шѣ прѣдѣче атѣтеа слѣвѣчѣнѣи де stomach, дѣнтѣрѣтѣрѣ де фѣкат ш. а., кѣтъ осевѣре дѣнтре аерѣл пострѣ мѣнтѣан дѣнтѣрѣиторѣи де трѣп шѣ дѣнтре чел meridional не дѣтѣиселе шѣстрѣи ла Дѣв. Че вѣи зѣче ѣарѣш пѣнтрѣ ачѣи вѣнекѣдетѣторѣи, карѣи ла вѣи нѣ кѣвѣт нѣмаѣ сѣлѣтѣте трѣнеаскъ, чѣ тотѣеодатъ о кѣнверсѣдѣе маѣ вогатъ кѣ бѣрѣвѣдѣи дѣп алте паѣдѣи, о кѣноѣщере маѣ де апроанѣе а кѣтѣрѣи ѣдѣрѣи вѣде се афлѣ вѣле, пѣнтрѣ ка маѣ ла вѣртъ сѣ пѣтѣм фаче алѣтѣрѣаре дѣнтре пѣтѣнѣтѣл стрѣин шѣ дѣнтре patria нѣстрѣ; сѣ вѣдем кѣ окѣи поѣдѣрѣи шѣ вѣнѣл шѣ рѣлѣ стрѣин, ка сѣл пѣтѣм пѣне дѣ кѣмпѣлѣ кѣ вѣнѣл шѣ кѣ рѣлѣ пострѣ. Скѣрт, чѣнеѣа нѣте кѣлѣторѣи ла вѣи, фѣрѣ а келѣтѣи, сѣ зѣчет дѣп Бѣкѣрѣдѣи пѣлѣ ла Арпѣтак токма кѣт де аколо пѣлѣ ла

Парѣи, фѣрѣ а се пѣтѣла дѣ пѣщѣрѣле кѣрѣдѣерѣлор шѣ а пѣне дѣнтрѣн чѣас прѣѣл дѣла о тошѣе, фѣрѣ ашѣ кѣдѣиѣа кѣте о воѣлѣ вѣпѣнатъ. Сѣ кѣлѣторѣи, дѣр сѣ фѣи сѣтѣпѣнѣи аспрѣи аѣспра карѣкѣтерѣлѣи пострѣ шѣ аѣспра пѣнѣѣи нѣстрѣ.

Кѣлѣж. Мѣрте кѣ вѣ ак. О вѣкѣтѣреасъ мѣрѣи фѣрѣ вѣсте; medicii о десѣфѣкѣрѣ шѣ афларѣ дѣ рѣнѣа еѣи вѣ ак. Фѣе де дѣвѣдѣтѣрѣ ачелор фѣтеѣи, карѣ дѣп ачеле дѣ гѣрѣ шѣ аша се чѣартъ кѣ слѣжнѣчеле, че вѣшор се нѣте ка сѣ ле дѣгѣтъ.

Блаж. Дѣбъ газете magiare дѣп Кѣлѣж пѣвѣлѣкъ о вѣие мѣлѣдѣмѣтѣ а вѣнѣи соѣиѣтѣдѣи де акторѣи magiarѣи кѣлѣторѣи сѣпт дѣрекѣдѣа лѣи Namешѣи, карѣа сосѣнд не рѣсѣлѣе ромѣнеѣи жѣкарѣ вѣкѣта „Дѣсерѣтерѣл“, ла карѣа терѣсерѣ канѣнѣиѣи, профѣсорѣи, клѣрѣиѣи, сѣдѣнѣдѣи шѣ маѣ тоѣи грѣчѣи*). Де ачѣеа кѣрѣспѣндѣнтѣл B—p dѣп V. Vjs. се мѣрѣ кѣ дѣстѣлѣ пѣвѣтѣте ка де вѣ че неѣзѣит пѣлѣ акѣм дѣп апалеле Блажѣлѣи. Тоѣи дѣпсѣ карѣи кѣпоск ачел орѣшѣл ашеѣат ла о парѣе ѣсолат де чѣтѣдѣме маѣ марѣи але патриѣи, вор афла кѣ аѣ фост вѣ че прѣа фѣреск, ка тоѣи лѣкѣиторѣи сѣ алѣрѣцѣла театрѣ, ка ла лѣкрѣ неѣзѣит лор пѣлѣ ачѣи токма кѣм ар фѣи алѣргѣт шѣ ла вѣнѣл пѣтѣеск сѣлѣ итѣlian. Че е дрепѣт, дѣп Блаж се афлѣ пѣнѣе декѣорѣдѣи фѣкѣте дѣпкѣ дѣла а. 1834 кѣ колекѣиѣе ка де 400 ф. в. дѣла канѣнѣиѣи, профѣсорѣи шѣ кѣдѣва прѣтопѣнѣи дѣп афларѣ, спре а се жѣка грѣтѣс о вѣкѣтѣ сѣлѣ дѣбъ ромѣнеѣи прѣп тѣнерѣме шѣ нѣмаѣ пѣнтрѣ тѣнерѣме шѣ пѣнтрѣ а лор мѣдерѣторѣи; дѣкѣт ла асѣменеа репрѣсѣнтѣдѣи дѣла дѣнчѣпѣт нѣ ера ертѣт орѣшѣнѣлор а ѣнтра, чѣи ера сокѣтѣте нѣмаѣ ка прѣвѣте. Дѣр маѣ тѣрѣзѣи дѣнтреѣнѣрѣ пѣдѣмерѣрѣи шѣ . . . — D. B—p маѣ адаѣце шѣ алтеле мѣлте дѣспре magiarizare шѣ не спѣне, кѣ о фѣиѣдѣ ромѣнеаскъ „Аѣрѣора“, карѣа чѣркѣла дѣнтре тѣнерѣмеа ромѣнѣ дѣп Блаж фѣи опрѣтѣ. Да, опрѣтѣ токма ка мѣлте алте magiare дѣла алте ѣнѣстѣтѣте, кѣчѣи нѣ есте ертѣт тѣнерѣмѣи а дѣнтреѣнѣе фѣи маѣскрѣсе пѣчѣпсѣратѣ. Дѣчѣи ачѣеа нѣ фѣи опрѣтѣ кѣчѣи ера ромѣнеаскъ, чѣи пѣнтрѣ кѣ нѣ се тѣпѣрѣа; кѣчѣи де алтѣмѣнтрѣлеа шѣѣт есте, кѣтѣкѣ Блажѣл дѣп вѣрѣмарѣеа пѣшѣлор фѣкѣдѣи де епѣскопѣл шѣ де вѣрео доѣ профѣсорѣи дѣкѣт дѣла 1840 доѣвѣндѣи прѣанѣлѣа воѣе де а тѣпѣрѣи газете ромѣне политѣче, лѣтерѣаре шѣ рѣлеѣиѣсе, карѣ дакъ сѣлѣ дѣнтѣрѣзѣат есте вѣна алтор фѣталѣ дѣнтреѣнѣрѣрѣи. B—p се мѣрѣ кѣ Блажѣнѣи дѣвѣдѣтѣ вѣгѣрѣеѣе вѣкѣтѣрошѣи. Че маѣ лѣкрѣ де мѣрѣре а дѣвѣдѣа мѣмѣеле патриѣи? Дѣнтреѣвѣ не елѣвѣиѣанѣл, ѣертѣан, фѣранѣоз, итѣlian, аѣ нѣшѣи дѣвѣдѣтѣ мѣмѣеа вѣнѣи а алтора; дѣнтреѣвѣ не прѣсѣанѣл неѣмѣтѣ шѣ полѣп, не дапѣзѣл дѣп шѣ ѣертѣан, не вѣлѣиѣанѣл валѣп шѣ фѣранѣоз. Дѣр D. B—p маѣ арѣ шѣ о пѣрѣре прѣа вѣтѣмѣтѣтѣоре пѣнтрѣ статѣла прѣо-

*) Грѣчѣи се пѣтѣеск шѣ лѣкѣиторѣи Блажѣлѣи, дѣп прѣчѣнѣт кѣ мѣлте фѣмѣлѣи вѣнѣрѣ дѣп вѣкѣте шѣ се ашеѣарѣ аколо сѣпт нѣтѣре де грѣчѣи, шѣ ѣарѣш пѣнтрѣ-кѣ кѣдѣва фѣкѣ сѣфѣрѣнѣрѣе кѣ тѣмѣе, пѣнерѣѣ, пѣнтѣлѣи пѣне, ш. а.

деск дптрег, знде зиче, къ преодлор лимва ромънъ ле тревзе нѣмаі ла літѣргіе. Ържтъ змліре а евангеліеі. „Мерцеді дпвѣдаді дп лѣме шчл.“ аѣ зіс Хрістос, іар нѣ нѣмаі чі-тіці де пе карте ка ші лѣкрѣторіі къ зіоа. Даторінда преотѣлѣ есте а дпвѣда, а пре-діка, а ста дп некѣрматъ комѣнікаціе спірі-тѣалъ къ попореніі сѣі; дпсѣ към ва дп-пліні ачеаста, дакъ нѣ ва ші лимва попорѣлѣ към аѣ шіѣт'о Іоан Хрістостом пе а са? Везі акѣта шіѣм пентрѣ че ѣзг попореніі дела ѣ-пеле предіче. — Чеѣа че маі дпшірѣ Б—р де лимва кѣртенілор ші де глѣбъ дп вані ш. а. поі ле ретъчем. —

ЪНГАРИА.

† Арад, 20. Ізніе п. Дп зніі Нрі дп S. Wblatt чітірѣм, къ дп Бѣнат дп вѣзѣрле графѣлѣ Батіані, апѣме дп Валкані, Ст. Мі-клош, Егреш ар ѣі трежт атѣтеа сѣте де ѣмені ла зпіре. Дп інтересѣ адеврѣлѣ ар-рѣтѣм, къ нѣ е адеврѣт, чі токма дп кѣп-трѣ трежѣрѣ зпідіі ла пѣзпіре, дпкът ла Вал-кані рѣмасерѣ нѣмаі чіпчі ѣаміліі зпіте; ла Ст. Міклош тошіа графѣлѣ Нако нѣмаі треі, дп Егреш вѣпѣл графѣлѣ Сапарі іарѣш нѣ-маі треі аѣ рѣмас, чеіламдці тоді с'аѣ дпторс ла пѣзпіре. Епіскопѣл Тімішѣріі с'аѣ арѣтат ѣеперос одатъ ші кѣтрѣ ромъні, къ сѣѣері, ка дп Ст. Міклош слѣжѣва сѣѣптъ сѣ се ѣакъ ші ромънеще, дп време че пѣпѣ акѣм ера сѣрѣеще, іар ла Валкані аѣ ѣѣкѣт пе воіа ѣменілор венетічі дп Ардеал, къ аѣ депѣр-тат пе попіі сѣрѣеці ші леаѣ дат попіі ро-мъні, ші аша с'аѣ дппѣкат. Аша дар нѣ е дѣпѣ към пѣзлікъ Wblatt.*) Ачеѣа е дрепт, къ ромъніі сѣпт пѣстаторнічі, дар пѣстатор-нічіа лор астѣдатъ віне де аколо, къ еі каѣтѣ дѣпѣ зп компас, ші ачела есте націо-налітатеа, зп сіпѣ, зп болд ѣрешкаре дп ѣаче ка сѣ каѣте ші дп реліціе секѣрїтатеа націо-налітѣдіі лор, еі п'ар маі пері вѣкѣроші. Дечі ачел рїт ва ѣі лор чел маі преѣзїт ші маі сѣѣпт, каре ле ва кѣзѣшѣ ші де націоналі-тате. Ноі дпкъ пе аѣлѣм дптр'зп період ал зпї прочес хімік реліціонар ші націонал; ар ѣі о грешалъ ѣѣрте маре, а нѣ лѣса, ка элементеле сѣ ѣеарѣ дп паче, сѣ се аме-стече ші іарѣш сѣ се десѣакъ, дѣпѣ към чере патѣра лор, ші ресѣлатѣл ал аѣпента дела віиторіѣ.

АЪСТРИА.

Віена. Дп 16. Ізніе ѣѣ аїчі о маре соленітате. Рѣпосатѣл Дппѣрат Франціск І. дѣпѣ пачеа дела 1814 дп зіоа ачеаста іп-трасе къ трїзѣ дп кѣпїталъ ші дп вѣрг. Ачеѣаш зі Маіестатеа Са ѣїѣл рѣпосатѣлѣ, Фердінанд І. Дппѣратѣл пострѣ о мені пѣп-трѣ дескоперіреа монѣментѣлѣ де метал рї-дікат дп меморіа преастрѣлѣчїтѣлѣ пѣрїпте ал сѣѣ ші ал патріеі. Дп пїаѣа дела вѣрг монѣментѣл ста коперїт дп тоѣте пѣрѣдіе къ

перѣделе марі, дппреціѣр остѣшїтеа, гарда ші мїлідіа четѣѣеапѣ; ла локѣрї авѣміте ера ашезатѣ трїзѣна дппѣрѣтеаскъ къ валданіп деасѣпра, апоі трїзѣна статѣлѣі кѣрѣеі, а ѣе-пералілор, а діпломатїлор ші а дереѣгѣторі-лор де стат дѣпѣ рапг, мїі де прївіторі дп-плѣсерѣ тоѣте зпгїзрїле. Пе ла 11 чеасѣрї дп вісерїка кѣрѣдіі ѣѣ предікъ ші літѣргіе, ла каре стетерѣ ѣаѣѣ Маіестѣділе Сале ші тоді допнїі стрѣлѣчїді. Дѣпѣ літѣргіе Маіестатеа Са се трасе дп кабинетѣл сѣѣ, іар архїепїско-пѣл къ преладїі мерсе ла алтарїл ашезат дпп пайнтеа монѣментѣлѣ. Акѣта се репор-тѣ Маіестѣдіі Сале къ тоѣте ар ѣі гата, дѣпѣ каре віневоі а ешї дпсодїт де дппѣрѣтеаса ші де дппѣрѣтеаса вѣдѣва, към ші де тоді пѣдѣларїі ѣаміліеі допнїітоаре кѣді се аѣла ѣаѣѣ, петрежт де міністрїі, де ѣепералї, де ѣепералї-адїѣтанді, де камерарїі ші де дамеле кѣрѣдіі. Ла івіреа Маіестѣдіі Сале се пѣлѣѣ зп вїват кѣтрїерѣторіѣ де аер, мѣсіка ресѣлѣ, остѣшїтеа пресентѣ, апоі зрѣтѣ о тѣчере а-дѣпкъ, дѣпѣ кареа прїнѣл Меттернїх кап-ѣеларїл де касѣ, кѣрте ші де стат пѣшїнд ѣаѣѣ къ Маіестатеа Са ростї зп кѣзѣпт пе каре л вом дппѣртѣшї дп Нрѣл зрѣтѣторіѣ.

— Стареа ванкѣлѣ націонал се ѣаче пе зї че мерѣе маі вѣпѣ. Астѣзї ванкѣл аре дп портоѣої 24 мїліѣне; дппрѣтѣтаді 13 мїліѣ-не, вані гата дп метал 95 1/2 мїліѣне, дп чїр-кѣлѣдіе ка ванкпѣте 218 мїл. ѣіорїні арѣ.

Univ. **Chronică străină.**

Италіа. Рома. Пѣѣіне трѣсѣрї дпп віаѣа папїі Грїгоріе XVI. Папа Ромеї порѣтѣ де атѣтеа веакѣрї дереѣгѣторіе дѣпѣл, зпа де прецідент а вісерїчеї апѣсене католіче ші алта де допнїіторіѣ пѣтѣпѣтеск; рола че о аре есте пѣреаѣѣ ші пѣлѣт кѣпѣпнїітоаре, каре се кѣпѣѣе ші де аколо, къ астѣзї тоѣтѣ Еѣропа е дпкордатъ асѣпра карактерѣлѣі па-пїі каре ва сѣ ѣіе.

Шїѣт ѣ, къ папїі дѣпѣ алеѣере прїтеск ал пѣме. Папа Грїгоріе авѣсе пѣтеле Вар-толомеїз Алѣерт Капелларї, пѣскѣт ла 18. Септ. 1765 дп Белѣно дпп пѣрїнѣді де ѣамі-ліе повїлѣ. Ла 1785 се кѣлѣгѣрї дпп мона-стіреа кѣлѣгѣрїлор камалѣзленї пѣтїтѣ а Сѣ. Міхаїл апрѣпѣ де Венедїа. Пе ла 1799 кѣ-лѣгѣрѣл Капелларї дѣде ла лѣпїнѣ о карте тітѣлатъ „Il trionfo della santa sede.“ Пѣдїн дѣпѣ ачеѣа се ѣѣкѣ вікарїѣ, апоі ла 1805 а-вѣте ші маі тѣрзіѣ проѣкѣратѣр ѣеперал ал-чїпѣлѣі камалѣзленїлор. Дп 21. Март. 1825 папа Леон XII. дп ѣѣкѣ кардінал, дѣпѣ че пѣртасе маі мѣлѣте дереѣгѣторїі ші дпсѣрчї-пѣрї греле преодешї ші школастіче. Дѣпѣ ачеѣа Капелларї се ѣѣкѣ преѣект ал марелѣї колеѣїѣ преодеск „de propaganda“ дпп каре ес мїсіонарї дпп тот пѣтѣпѣтѣл, към ші ді-ректор а мѣлѣт ренѣшїтеї тіпографїі, дпсѣѣр-шїт лѣѣ ші дпсѣрчїнареа діпломатїкъ де а negotia къ солѣл Оландеї асѣпра зпїі копкор-дат. Дп 8. Февр. 1831 Капелларї се алеѣсе папѣ къ пѣтеле Грїгоріе XVI; зп ап ѣатал. Токма пе ла 1831 прорѣпсесе револѣдїа дпп статѣл roman. Грїгоріе дппѣкѣ діпѣтѣ-

*) Wblatt лѣѣ шїреа дѣпѣ зпеле gazete marїare, апоі ші Allg. Ztg. atınce de кѣтеѣа орї ачеастѣ кѣрѣѣ.

рѣле револтате ши ле дедѣ дѣвѣтъдѣрѣ маѣ тѣлте. Дѣ ачелаш ан афлѣ кѣ кале а ре-кѣнѣще де легале пе тѣте гѣверпеле европене фѣръ осевѣре дакъ сѣпт веки саѣ нѣ пѣсе прѣн револѣциѣ (Франца, Белѣѣ, Гречѣа). Де ачѣ дѣколо Грѣгорѣ се апѣкѣ де маѣ тѣлте дѣвѣтъдѣрѣ; атѣта пѣтаѣ кѣ пѣтѣрѣл лѣ-вѣрѣлор ащептѣтѣре де дѣдрептѣрѣ ера фѣрте маре. Маѣ тѣлте ратѣрѣ але администра-циѣ ши анѣте секретариатѣ де стат череа кѣ deadѣнсѣл о реформѣ, асеменеа ши остѣшѣ-теа; о тѣлѣтѣ де клѣдѣрѣ нѣ ши репарѣциѣ се дѣнтрепрѣнсѣрѣ маѣ вѣртос дѣ кѣпиталѣ; кѣрсѣл монетеѣ дѣкъ фѣ регѣлат. Дѣ тѣ-реада бѣклѣотекѣ ватѣканѣ дѣкъ се дѣнтрепрѣн-сѣрѣ скѣтѣвѣрѣ ши дѣвогѣдѣрѣ, анѣте ла тѣ-сеѣл етѣрѣск. Колера дела 1837 кареа фѣкѣ маѣ прѣдѣчѣнѣ ла Рома, смѣнтѣ ши кѣрсѣл тревѣлор. — Тревѣле дѣ афарѣ. Недѣмерѣреа дѣ канѣса кѣсѣсторѣѣ кѣ гѣверѣл прѣсѣан дѣ-пѣкѣтѣ авѣа ла 1841; скѣрѣва чеа маре кѣ ца-рѣл (ши тотѣдеодатѣ патриарѣл) Рѣсѣѣ дѣн прѣчѣна католѣчѣлор ши а зѣнѣдѣлор, дѣнтѣреке-реа кѣ Портѣгалиа ши Спаниа, аколо пентрѣ Don Мѣгѣл дѣнкѣче пентрѣ Don Карлос, тра-ктатѣл лѣтерарѣв кѣ Австриа ши Сардинѣа, пѣн-воѣреа кѣ Франца дѣн прѣвѣнѣда инѣтѣтѣциѣ пѣ-влѣче дакъ ѣ сѣ се деа дѣн тѣна клерѣлѣвѣ саѣ дѣнтрѣа тѣренѣлор, кѣм ши алтеле маѣ тѣлте кад дѣн ачѣдѣ 15 анѣ аѣ пѣсторѣрѣѣ лѣѣ Грѣгорѣ. Тот Грѣгорѣ аѣвѣрѣсѣ де нѣж негодѣл кѣ свѣле-теле оменѣдѣ адѣкѣ кѣ склѣвѣ прѣн Бреве „In supremo apostolatus fastigio constituti,“ карѣѣ фаче лѣвѣтѣ маре. Дѣн ратѣл бѣсерѣчек: Грѣгорѣ денѣмѣ 87 кардиналѣ (кѣчѣ аѣ тѣрѣт фѣрте тѣлѣдѣ зѣнѣ дѣвѣ алѣдѣ), 755 патриарѣчѣ, архѣепѣскопѣ ши епѣскопѣ, афарѣ де аѣ пропа-гандѣ дѣн тѣтѣ лѣтѣмеа, зѣнде се пѣтѣрѣ алѣдѣ 195 архѣепѣскопѣ ши епѣскопѣ. Папа Грѣгорѣ пѣтѣрѣнд дела С. Петрѣ есте ал 258леа пе скаѣвѣл Ромѣѣ. — Дѣндатѣ дѣвѣтѣ мѣртеа папѣи венѣ кардиналѣл камерарѣв, анѣте Рѣарѣо Сфор-ца, кѣ гѣвернаторѣл Марѣнѣ ши кѣ нотарѣл Аполопѣ, фѣкѣ о рѣгѣчѣне, вѣсѣтѣ трѣпѣл рѣ-песатѣлѣ, ѣар нотарѣл стѣнд пе ценѣнкѣв де-де тѣртѣрѣе скрѣсѣ дѣн фѣрка лѣѣ Дѣмѣнеѣж кѣ папа дѣн адеѣвѣр ѣ морт; апоѣ се лѣѣ инѣлѣл пѣскарѣлѣвѣ ши пѣчетларѣл де вѣлѣе, каре дѣн чеа дѣн тѣѣе адѣнѣре а кардиналѣлор се вор сѣѣрѣта дѣн вѣкѣдѣ, ка пѣ кѣтѣва сѣ анѣче пе тѣнѣ стрѣне, ѣар зѣташѣл ва авѣ алтеле, дѣ-пѣ ачѣаста лѣѣ жѣрѣтѣнтѣл де крѣдѣаѣ пе тот тѣмпѣл де ваканѣе дела дѣрегѣторѣ кѣрѣциѣ ши дела остѣшѣтѣе. Долѣл (шалѣе) ва цѣѣ нѣ ши зѣде. — А дѣа зѣ трѣпѣл папѣи дѣвѣлѣсѣ-мат се пѣсе дѣнтрѣ о капѣл пе патѣл де па-радѣ, дѣнсѣ фѣрѣ нѣчѣ о подоавѣ алѣа, дѣкѣт пѣтаѣ кѣ патрѣ фѣклѣ арѣетоаре, фѣоарте марѣ ши кѣ патрѣ гадѣнѣ де пазѣ, ѣар преодѣи фак рѣгѣчѣнѣ фѣрѣ дѣчетаре. Дѣн 4. Іѣнѣ трѣпѣл дѣшѣрѣкат дѣн вѣшѣнтѣе пѣтаѣ де епѣскоп кѣ мѣтра пе кап фѣ дѣс дѣн бѣсерѣка сѣ. Петрѣ, петрѣкѣт де кардиналѣ ши епѣскопѣ ши де пѣвѣ-тѣратѣ тѣлѣтѣе, кѣ кѣнтѣрѣле дела морѣи ши пѣнтре доавѣ шѣрѣрѣ де остѣшѣтѣе; аколо

ѣарѣш се ашеѣл пе патѣл де парадѣ, апоѣ і се дедѣ чеа де пе зѣртѣ деслѣгаре. Дѣн 6. Іѣнѣ сеара мортѣл фѣ дѣнтропат дѣнѣ datѣна ши рѣтѣл апѣсан.

Се фак прѣгѣтѣрѣи марѣ пентрѣ алеѣереа позѣлѣ папѣ. Кардиналѣи алегѣторѣи вор фѣ дѣнкѣшѣ дѣнтрѣ зѣнѣ палат маре пѣзѣт фѣрте стрѣнсѣ ка пѣлѣ дѣнѣ алеѣере сѣ пѣ нѣтѣ авѣ нѣчѣ о комѣникаѣе кѣ пѣблѣкѣл.

Портѣгалиа 31. Маѣѣ. (Дѣвѣ М. Chron-icle). Револѣциѣ ѣа пѣтере дѣнтѣнсѣ, вѣтѣрѣнѣ ши тѣнерѣ армадѣ алеаргѣ дѣн тѣте цѣнтѣрѣле кѣтрѣ арматѣ револѣционарѣ. Тоѣдѣ стрѣгѣ дѣнтрѣнѣ глас: „Конѣтѣвѣциѣ дела Септемѣрѣ!“ А дѣа кѣпиталѣ Опорто, кѣм ши Четатеа-нѣѣ сѣпт дѣнтреѣстрѣте де инѣрѣенѣдѣ, карѣи дѣнсѣ кѣм се паре пѣ варѣсѣ нѣчѣ зѣнѣ сѣнѣе, дѣкѣт пѣтаѣ се апѣрѣ де остѣшѣтѣе, дакъ кѣтѣва ачѣаста ар лѣа порѣнкѣ де аѣ дѣкѣла. Се паре кѣ тѣтѣ револѣциѣ ѣ кроѣтѣ тот кам пе скоп де паче, кѣчѣ зѣк: даѣне кѣтаре, скѣпаѣне де кѣтаре, скѣпаѣне де кѣтаре, ѣар пѣлѣ атѣнѣчѣи нѣѣ вом пѣлѣтѣи нѣмѣк. О рѣскѣлѣ пѣлѣнѣтѣ аѣтѣелѣвѣ скапѣ чел пѣнѣн де пата сетѣѣ де сѣнѣе.

Спѣре а прѣчѣне маѣ бѣне кѣрсѣл де акѣм ал тревѣлор дѣн Франца, се кѣвѣне а кѣнѣще ка-рѣктерѣл мѣнѣстерѣлѣвѣ алѣнѣгат. Фраѣдѣи Каѣрал се пѣлѣдарѣ ла мѣнѣстерѣ прѣн револѣциѣ дела 1842 ши кѣ кѣп пѣлеѣѣзѣт. Дорѣнѣа де а пѣтѣ фѣра ши деспоѣѣ, кѣм ши де а патронѣи пе чеѣ де о тѣрѣдѣ кѣ еѣ фѣ сѣнгѣрѣл скоп ал ачѣестѣи мѣнѣстерѣѣ. Фраѣдѣи Каѣрал карѣи маѣ пѣнтѣ авѣ нѣмѣк, дѣн патрѣ анѣ грѣтѣдѣрѣ мѣлѣне; гѣчѣдѣи кѣм? Еѣ апѣкарѣ маѣнѣра де а вѣнде конѣтрактѣрѣле статѣлѣи, де а фѣра прѣн канѣлѣл лѣчѣтаѣдѣлор, ши тѣте ачѣестѣе пе фадѣ, фѣрѣ сѣѣлѣл. Дѣн алтѣ пѣрѣдѣ дѣкъ фѣрѣ тѣлѣдѣ дѣрегѣторѣи, дар еѣ фѣрѣ маѣ пе дѣн дос, маѣ сѣпт пѣрѣделе. Маѣ вѣртос пѣрѣ-шѣнатѣ спекѣлаѣе а мѣнѣстерѣлѣвѣ кѣ хѣртѣи де стат пѣшѣи маѣ арѣ алтѣ пѣреке дѣн Еѣропа. Дѣн Спаниа дѣкъ фѣрѣ зѣлѣ ши алтѣл дѣн мѣнѣ-стрѣи, еѣ дѣнсѣ ши кад; ѣар дѣн Портѣгалиа фѣрѣ маѣ тоѣдѣ ши кад маѣ грѣѣ, саѣ нѣчѣ де кѣм, кам дѣн кѣпѣл кѣм се фѣра статѣл дѣн Франца сѣпт епѣтронѣа лѣѣ Лѣдовѣк XIV. (Mazarin, Фѣкет). Графѣл Тоѣжа маѣ дѣвѣнѣзѣи авѣ дѣн Портѣгалиа крѣдѣт маѣ маре дѣкѣт дѣнсѣнѣ статѣл, дѣкѣт пѣтаѣ ачѣеле хѣртѣи де вѣсѣрѣе се прѣмѣа дѣн пѣрѣ де метал, каре ера цѣрѣвѣте (дѣн дос) де дѣнсѣл. Ачѣел ом авѣ пѣтаѣ дѣн фондѣрѣ ла 3 1/2 мѣл. фѣор. арѣ. Ел тѣѣка ши одѣхнѣа, цѣра ѣтемеа ши пѣлѣтѣа.

ПРЕЦѣЛ БѣКАТЕЛОР ДѣН БРАШОВ.

Дѣн банѣ де валѣтѣ. Іѣнѣ 26 н. п.

	Фр.	Кр.
Гѣлеата де грѣѣ кѣрат	10	—
— — — де мѣжлок	9	—
— — сѣкарѣ	5	—
— — кѣкѣрѣз	4	45
— — орѣ	4	—
— — овѣс	2	54